

MULIGHEDERNE FOR SPORTSFISKERI I GRØNLAND

Af tandlæge *Børge Høft*

Det væsentligste i en rigtig sportfiskers ønskedrømme er stridbare fisk og en stor natur, og han tilsidesætter gerne mangt og meget for at se sine drømme opfyldt – endog om det må ske i Grønland.

Enhver ved, at de grønlandske farvande er meget fiskerige; derimod ved ikke ret mange, om polarhavens fisk opfylder kravet om stridbarhed. Ganske vist finder man ikke de tempererede og varme haves store gamefish som tun og sværdfisk; men i *helleflynderen* ejer Grønland en sportfisk af egen art. Hvem, der engang har forsøgt at fighte et sådant spiritistisk spisestuebord på tværs gennem vandet, har oplevet et af fiske-sportens højdepunkter og bliver ikke engang skuffet, selv om spisestuebordet ved landingen kun viser sig at være et almindeligt thebord på 9 kg. Tværtimod føler han en endeløs beundring for den enestående kraft og kampvilje, som en fisk af denne størrelse kan præstere i en jævnbyrdig kamp. Desværre findes helleflynderen ikke mere i sådanne mængder, at der kan baseres et bare nogenlunde lønnende sportfiskeri på den. Det er næsten lige så svært at fange en helleflynder i Grønland, som det er at betale sin skat med glæde i Danmark.

Om resten af Grønlands saltvandsfisk må det desværre siges, at de ikke kommer ret langt op på sportfiskenes rangstige. Den største, *den grønlandske haj*, fanges på dybt vand, og den store trykforskel opefter i vandet bevirker, at hajen dovent lader sig lokke op til overfladen, hvor den overgiver sig så frivilligt, at man til fulde forstår berettigelsen af dens latinske navn, *Somniosus microcephalus*, søvngængeren med den lille hjerne. Og så er den ikke engang farlig, idet den ikke spiser mennesker. For en sportfisker kan den kun have den interesse, at han ikke formår at overdrive dens størrelse, selv om han strækker begge arme helt ud.

Haekatten kæmper først, når den i al sin modbydelighed ligger på dækket, hvor den kan være til nogen fare for fiskernes tær og fingre. *Torskenes* mængde er så stor, at det undertiden kan være umuligt at lodde vandets dybde med fiskeesnøren, hvis der sidder et fangstredskab på som sænkelod. Redskabet får simpelthen ikke lov til at nå bunden, idet der længe forinden sidder mindst een torsk på trekrogen. En dagsfangst på 22

Foto: B. Høft

*Fiskestangen prøves i Kobberfjords elven
lidt syd for Godthåb – et yndet udflugtssted for week-end'en i laksetiden.*

havkatte med en gennemsnitsvægt på 18 kg og torsk til en hel landsbys nytårsmiddag kan måske nok lokke en del lystfiskere, for hvem enorm fangst er det vigtigste; men ikke engang i propagandaen har man lov at kalde havkatten og torsken for sportsfisk.

Er havet således noget af en skuffelse, findes der i de grønlandske elve til gengæld laks og ørreder, som i forhold til deres størrelse er sportsfiskernes stridigste modstandere, og kræver hele hans snedighed og lynhurtige reaktion. *Laksen* vides dog kun at gå op i een eneste grønlandsk elv, hvor den snart vil være bukket under i de indfødtes saputit'er, stendæmninger med genialt indrettede stenruser. Kun en strikte overholdelse af de nye fredningsbestemmelser kan atter bringe bestanden på fode.

Ørreder findes derimod i næsten alle Grønlands utallige elve i samme mængder som

skatteplaner i en finansministers hjerne. Når disse rappe sølvtorpedoer i juli og august søger op i elvene på vej til deres egen bryllupsfest, har de kun een eneste tanke i hovedet og tåler ingen forstyrrelse af ceremonien; derfor snapper de i irritation sportsfiskernes kunstagn.

Selv om ørreden, en speciel fjeldørred, *Salvelinus alpinus*, ikke opnår samme størrelse som dens halvbroder, havørreden, er eksemplarer på 3-4 kg ofte lige så almindelige som fisk på under 2 kg. Den grønlandske fjeldørred forlader elven for at æde sig stor og fed i havets overfyldte spisekammer og opnår derved størrelser, der ligger langt over de fjeldørreder, som de fleste andre steder i verden lever stationært i de fødefattige søer og derfor ikke bliver meget større end sardiner. Til eksempel er forskellen mellem en grønlandsk eqaluk og dens norske helbroder, röjen, så slående, at de eqaluk'er, som fornylig vistest på en grønlandsfilm i Oslo, udløste så spontane klapsalver, at kommentatoren blev bragt ganske ud af fatning. Når en sportsfisker må afslutte en eftermiddags fangst med 20 ørreder, skyldes det ikke mangel på flere fisk, men evnen til at overvinde flere af disse blændende fightere på fem timer og mangel på mere end to indfødtes hjælp til at bære byttet hjem. Med en sådan last på ryggen priser man sig lykkelig over at have genudsat alle konfirmander på under 2 kg, fisk som man mange andre steder i verden skal have held til at fange.

Med sådanne fiskemængder kan man komme ud for det mærkelige tilfælde at måtte finde på en særlig propagandaform for de underlige fiskere, der påstår, at det må være kedeligt at fiske, når ørrederne »hugger« så ivrigt, at tre-fire ørreder undertiden følger deres fangne kammerat helt ind til bredden i ærgrelse over, at krogen allerede er besat. For det første er den slags blasserte påstande vist kun krukkeri og skal nok kunne tjene som trøst for de fiskere, der ikke selv har været ude for eventyret. Der findes jo ikke to fisk, der kæmper ens. De har hver især 1001 forskellige måder at overraske fiskeren på. Selvfølgelig må det indrømmes, at også fiskeri med ringe udbytte kan have en egen tillokkelse. Dertil er selve sporten i kastet og kontakten med naturen alt for stor. Ellers kunne man jo slet ikke være sportsfisker i Danmark.

I propagandaen for disse mærkelige fiskere behøver man kun at nævne, at de vil kunne finde trøst i fluestangen. De grønlandske ørreder lader sig nemlig meget vanskeligt friste af fluer. Af en sommers fangst på mange hundrede ørreder blev kun fire fanget på flue, skønt der var ofret lige så meget tid på fluestangen som på spinnestangen. Desuden kan der også på Grønland forekomme »tomme« dage, når barometerstand, temperatur, månefase, vind, vejr og vandstand er så ugunstige, at havgudinden Arnarquagssaq i sin vrede holder alle fangstdyr tilbage. Da skal der virkelig bruges åndemanerevner til at få ørrederne i tale.

Sportsfiskerens selvskevne lov om ikke at fange flere fisk, end han selv kan spise, behøver man ikke at overholde i Grønland, idet der altid er grønlændere, der er lykkelige

Foto: B. Høft

*Dejlige, fede og nyfangede fjeldørreder
fra Kapisigdlit, hvor man også nu og da kan være heldig at få en rigtig laks på krogen.*

over at modtage fangsten. De nedsalter ørrederne og får dermed et tiltrængt vinterforråd, som spist med marinade er himlens form for spegesild. Det smil og den qujanarsuaq, man får i bytte for gaven, er rigelig belønning og et beskedent offer på forståelsens alter.

Der findes altså ørreder nok til at lokke alverdens sportsfiskere til Grønland, især når man betænker, at sportsfiskerens andet krav om en egenartet natur i den grad overstiges, at de fiskere, der kommer derop, sikkert glemmer at fiske af bare betagelse. Alle, der har besøgt Grønland, er blevet indfanget som slaver i dets trylleri. Man har eksempler på, at en fanatisk sportsfisker er blevet så inficeret med grønlandsbacillen, at han kunne tænke sig at rejse til Grønland uden fiskestang, men udelukkende for at komme i kon-

takt med naturæventyret og befolkningens særegne skikke og fatalistiske livsanskuelse. Mon ikke isfjelde i midnatsolens fortryllende farveorgier er langt mere tiltrækkende end palmer og pyramider? De grønlandske stemninger kan hverken glemmes eller beskrives.

Den totale mangel på hoteller og bare nogenlunde sikre lokale skibsforbindelser forhindrer imidlertid, at Grønland i øjeblikket kan udnyttes som turistland for både sportsfiskere og andre mere normale mennesker. Med de nuværende forhold må det vel endda frarådes enhver fisker at ofre den lange rejse uden at medbringe eget fartøj og engagere stedkendte førere. Grønlands søkort er oversået med små kors, der markerer skærgårdens mange kirkegårde. På vestkysten er vejret ofte så ustabilt, at det meste af et ferieophold meget nemt kan drukne eller kæntré på en kyst, hvor der ikke findes andet end torsk at få i tale. Et eventuelt hotel må ligge oppe i Diskobugtens område, hvor solen skinner døgnet rundt næsten hver dag i sommermånederne. Her findes tillige noget af den oprindelige primitivitet og fangerånd, som er rariteter, der vil interessere turister. De tager sikkert ikke til Grønland for at se ufordøjjet civilisation. Det kan de se andre steder, hvortil rejsen ikke er så besværlig. Et sådant hotel med eget fartøj til turisternes fiske- og æventyrsejladser er vel nok inden for mulighedernes grænser; men derfor vil der ikke findes færre myg. Når man nærmer sig land på Grønland, vinker grønlænderne så ivrigt til en, at man svulmer op af stolthed over, at rygtet om ens berømmeth allerede har nået stedet før en selv. Når man imidlertid i stedet for svulmer op af myggestik, er man klar over, at grønlænderne bare viftede myg væk for at komme til at le af en idiotisk fiskestangsbevæbnet qavdlunaq. Heldigvis har man i jungleoil et ret virksomt bekæmpelsesmiddel, der i det mindste deklasserer insektplagen noget under søsygens kvaler.

Man kan flyve til Grønland.

Når engang de nuværende hindringer for udnyttelsen af Grønlands store muligheder som sportsfiskerland er bragt af vejen, skal der nok komme turister. Der vil altid findes valutastærke fiskere, der er parate til at rejse til verdens ende- eller verdens top- for at tilfredsstille deres sygelige trang til at udøve den tossede fiskesport. Her vil de kunne komme ud for at måtte ombytte sportsfiskerens gamle bøn:

Lord, suffer me to catch a fish so large
that even I in talking of it afterwards
shall have no need to lie

med en ny bøn:

Storbrystede Arnarquagssaq,
send mig kun fisk efter fortjeneste,
så jeg orker at slæbe dem hjem til grønlænderne.